

"Sparks osaa vetää oikeasta narusta
ja saa kyynelkanavat auki."

– Chicago Sun Times

NICHOLAS SPARKS

Toive

Suomentanut Ulla Selkälä

WSOY

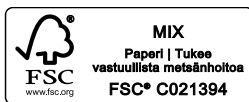
NICHOLAS SPARKS

TOIVE

SUOMENTANUT ULLA SELKÄLÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

The Wish

© 2021 BY WILLOW HOLDINGS, INC

SITAATIN SYLVIA PLATHIN ROMAANISTA *Lasikellon alla*

SUOMENTANUT MIRJA RUTANEN

SUOMENKIELINEN LAITOS © ULLA SELKÄLÄ JA WSOY 2024

ISBN 978-951-0-49877-4

PAINETTU EU:SSA

Pam Popelle ja Oscara Stevickille

KIITOKSET

TÄNÄ VUONNA kirjailijan urani alkamisesta tulee kulu-neeksi kaksikymmentäviisi vuotta – virstanpylväs, jota en todellakaan olisi uskonut saavuttavani, kun pitelin käsissäni painotuoretta *Kuuntele vain muistojasi* -romaaniani. Silloin en valehtelematta tiennyt, keksisinkö enää koskaan hyvää tarinaideaa, saati että pystyisinkö elättämään itseni ja perheeni kirjailijan tienesteillä.

Se, että olen neljännesvuosisadan ajan saanut tehdä rakasta-maani työtä, on nerokkaan ja vankkumattoman tukijoukkoni ansiota. He neuvovat, iloitsevat onnistumisistani, jäkättävät, lohduttavat, laativat strategoita ja puhuvat puolestani väsymättä 24/7. Monet heistä ovat seisseet rinnallani vuosikymmenten ajan. Otetaan esimerkiksi Theresa Park: tapasimme kaksi-kymppisinä, työskentelimme maanisesti kolmi- ja nelikymppi-sinä samalla kun kasvatimme omilla tahoillamme perhettä ja teimme yhdessä elokuvia, ja nyt viisikymppisinä yritämme elää viisaasti ja olla aikaansaavia. Olemme ystäviä, kumppanuksia ja

matkatovereita elämän tiellä, ja suhteemme on kestänyt lukemattomia myötä- ja vastoinkäymisiä työurilla, jotka eivät ikinä, ikinä, ole olleet tylsiä!

Olen tuntenut koko Parks & Finen tiimin niin kauan, että minun on vaikea edes kuvitella kirjan julkaisua tai elokuvan markkinointia ilman heitä. He ovat osaavin, edistynein ja haasteita pelkäämättömin agenttiedustus alalla, siitä ei ole epäilystäkään – Abigail Koons, Emily Sweet, Alexandra Greene, Andrea Mai, Pete Knapp, Ema Barnes ja Fiona Furnari valjastavat ylivertaisen osaamisensa ja asiantuntemuksensa tiimin käyttöön fiktiopuolella, ja heidän tietokirjallisuuspuolen kollegansa ovat joka suhteessa heidän veroisiaan. Celeste, oli ilo tutustua sinuun, kun yhdistit voimasi Theresan kanssa. Näin heti, miksi te kaksi olitte täydellinen parivaljakko!

Ammatillinen kotini on edelleen, kaikkien näiden vuosien jälkeen, Grand Central Publishing -kustantamossa. Ja vaikka naamat ovat vuosikymmenten mittaan vaihtuneet, meitä kirjailijoita on aina kohdeltu arvostavasti ja ystävällisesti yhteistyön hengessä. Michael Pietsch on luotsannut yritystä lukuisten muutosten ja haasteiden läpi kaukonäköisesti ja tinkimättömän rehellisesti, kustantaja Ben Sevier on ollut kehittyvän bisnestoiminnan suurenmoinen johtaja ja arkkitehti, ja kustannuspäällikkö Karen Kosztołnyik on osoittautunut tarkaksi mutta kunnioittavaksi toimittajankynän käyttäjäksi, joka on hionut aikaansaannoksiani lempeästi ja kannustavasti. Brian McLendon, herpaantumattomat ponnistelusi brändin luomiseksi kirjoihini, vuosi vuoden jälkeen, ansaitsivat palkinnon – tiimini ihailee lannistumatonta intoasi. Se ja Amanda Pritzkerin väsymätön uurastus pitävät kirjani lukevan yleisön tietoisuudessa ja aina valmiina löydettäväksi. Beth de

Guzman, kuulut niihin harvoihin, jotka ovat työskennelleet kustantajallani esikoisromaanistani lähtien, ja uupumaton työsi vanhojen teosteni pitämiseksi tapetilla on yksi menestykseni salaisuuksista. Matthew Ballast on kirjailijan markkinoinnin miellyttävä-ääninen ja rauhallinen zenmestari, ja hänen kollegansa Staci Burt on herkästi reagoiva ja osaava tiedotaja, joka ei kavahda koronavirusta, ennalta-arvaamattomia kiertueaikatauluja eikä äreitä kirjailijoita. Ja luova johtajani Albert Tang ja pitkäaikainen kansisuunnittelijani Flag: olette neroja, onnistutte yllättämään minut mielenkiintoisilla, kauniilla kansilla vuosi vuoden perään.

Catherine Olim ansaitsee urhoollisuusmitalin kaikista selvittämistään kriiseistä ja runsaasta julkisuudesta, jota on hankkinut teoksilleni. Hän on selkeäsänainen, peloton valmentaja ja soturi, joka ei koskaan arkaile antaa minulle neuvoja tv-esiintymisiä varten ja suojella minua asiattomalta kritiikiltä. LaQuishe Wright on sosiaalisen median ehdoton huippuosaaja, jonka vaistolle, kontakteille ja strategisille taidoille ei löydy verta tuossa oikukkaassa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa. »Q» rakastaa työtään, ja hänen kuuluisuuksia vilisevä asiakaskuntansa hyötyy hänen intohimostaan. Mollie Smith on digimarkkinoinnin ja fanien tavoittamisen ekspertti, jolla on uskomaton tatti työhönsä JA tuntuma yleisöön. Hänellä on täydellinen osaamispaketti, ja yhdessä Q:n kanssa hän on aina johtanut tiedotustoimintaani taitavasti ja varmaotteisesti.

Pitkäaikainen edustukseni Hollywoodissa, Anonymous Contentin Howie Sanders, on ollut viisas neuvonantajani ja äärimmäisen lojaali ystävä vuosikymmenten ajan. Arvostan yli kaiken hänen neuvojaan ja ihailen hänen rehellisyyttään; kaiken yhdessä koetun jälkeen luotan häneen kuin vuoreen.

Scott Schwimer on ollut periksiantamaton (mutta hurmaava!) asianajajani ja neuvottelijani kaksikymmentäviisi vuotta, ja hän on totisesti nähnyt kaiken – hän kuuluu niihin harvoihin, jotka tuntevat minut ja urani juurta jaksain, ja on tiiviin sisäpiiriini korvaamaton jäsen.

Henkilökohtaisessa elämässäni minua on siunattu ystäväpiirillä ja perheellä, joiden rakkauteen ja tukeen voin luottaa aina. Kiitos – täysin summittaisessa järjestyksessä – Pat ja Bill Mills, Thoenen klaani (Mike, Parnell, Matt, Christie, Dan, Kira, Amanda ja Nick), Sparksin klaani (Dianne, Chuck, Monte, Gail, Sandy, Todd, Elizabeth, Sean, Adam, Nathan ja Joshia), ja lopuksi Bob, Debbie & Cody ja Cole Lewis. Kiitän myös seuraavia ystäviä, jotka kaikki merkitsevät minulle hyvin paljon: Victoria Vodar, Jonathan ja Stephanie Arnold, Todd ja Gretchen Lanman, Kim ja Eric Belcher, Lee, Sandy ja Max Minshull, Adriana Lima, David ja Morgan Shara, David Geffen, Jeannie ja Pat Armentrout, Tia ja Brandon Shaver, Christie Bonacci, Drew ja Brittany Brees, Buddy ja Wendy Stallings, John ja Stephanie Zannis, Jeanine Kaspar, Joy Lenz, Dwight Carlbom, David Wang, Missy Blackerby, Ken Gray, John Hawkins ja Michael Smith, Van Wien perhe (Jeff, Torri, Ana, Audrey ja Ava), Jim Tyler, Chris Matteo, Rick Muench, Paul du Vair, Bob Jacob, Eric Collins, ja viimeisenä vaan ei vähäisimpänä, ihanat lapseni, jotka ovat minulle kaikki kaikessa. Miles, Ryan, Landon, Lexie ja Savannah – rakastan teitä kaikkia.

JOULUN ALUSAIKAAN

Manhattan
Joulukuu 2019

JOKA KERTA kun joulukuu pyörähti käyntiin Manhattan muuttui kaupungiksi, jota Maggie ei kaikin ajoin tunnistanut. Turistit tungeksivat Broadwayn näytöksiin ja tukkivat Midtownin tavaratalojen edustan jalkakäytävät muodostaen hitaasti matelevan jalankulkijoiden virran. Putiikit ja ravintolat täyttyivät laukuistaan tiukasti kiinni pitävistä asiakkaista, joululaulut tulvivat näkymättömistä kaiuttimista ja hotellien aulat kimalsivat koristeista. Rockefeller Centerin joulukuusi oli valaistu monivärisin lampuin ja tuhansien älypuhelimien välähdyksin, ja keskikaupungilla liikenne, joka ei parhaimpinaan hetkinä soljunut joutuisasti, ruuhkautui niin pahoin, että monesti perille pääsi nopeammin kävellen kuin taksilla. Mutta kävelemisessäkin oli omat haasteensa; rakennusten välissä puhalsi usein hyinen viima, joka pakotti pukeutumaan lämpöalusvaatteisiin, fleecerrokseen ja sulkemaan takin leukaan asti.

Maggie Dawes, joka piti itseään vaellushalun riivaamana vapaana sieluna, oli aina rakastanut New Yorkin joulua *ajatuk-sena*, kuin kauniina postikorttikuvana. Todellisuudessa hän, kuten suuri osa newyorkilaisista, vältteli parhaansa mukaan Midtownia joulun aikaan. Hän joko pysytteli kotikulmillaan Chelseassa tai useimmiten pakeni jonnekin lämpimään. Matka-valokuvaajana hän ei niinkään aina pitänyt itseään newyorkilai-sena kuin maailmankansalaisena, jolla nyt vain sattui olemaan pysyvä osoite kaupungissa. Yöpöydän laatikossa säilyttämäänsä muistikirjaan hän oli listannut yli sata paikkaa, joissa halusi vielä käydä, osa niin syrjäisiä ja kaukaisia että niihin pääseminen oli haaste sinänsä.

Jätettyään opiskelut kesken kaksikymmentä vuotta sitten hän oli jatkanut listaansa sitä mukaa kuin oli löytänyt uusia paikkoja, jotka syystä tai toisesta vetosivat hänen mielikuvitukseensa, ja samalla matkojensa myötä hän oli saanut rukkittua listastaan yli toisia kohteita. Kameraa olalla roikottaen hän oli käynyt jokaisessa maanosassa, kahdeksassakymmenessäkahdessa maassa ja neljässäkymmenessäkolmessa liittovaltion viidestäkymmenestä osavaltiosta. Hän oli ottanut kymmeniätuhansia valokuvia, Botswanan Okavangon suiston villieläimistä Lapin revontuliin. Hän oli käyttänyt kameraa vaeltaessaan Inkapolulla ja kiertäessään Namibian Luurannikkoa ja muinaisen Timbuktun raunioita. Kaksitoista vuotta sitten hän oli käynyt laitesukelluskurssin ja dokumentoinut kymmenen päivän ajan Raja Ampatin saariston merenalaista elämää, neljä vuotta sitten patikoinut Bhutanissa kuuluisalle Paro Taktsangille eli Tiikerin pesälle, kallionkielekkeelle rakennetulle buddhalaisluostarille jolta oli avautunut pano-raamanäkymä Himalajalle.

Muut olivat usein ihmetelleet hänen seikkailujaan, mutta hän oli oppinut, että *seikkailu* on sana joka herättää monenlaisia miellelyhtymiä, eivätkä kaikki suinkaan myönteisiä. Hyvä esimerkki oli hänen nykyinen seikkailunsa – kuten hän tilannetaan toisinaan Instagram-seuraajilleen ja YouTube-tilaajilleen kuvaili – joka piti hänet enimmäkseen joko galleriassaan tai pienessä kolmiossaan Läntisellä 19. kadulla ja esti uskaltautumasta eksoottisempiin paikkoihin. Samainen seikkailu sai hänet hetkittäin ajattelemaan itsemurhaa.

Eihän hän tietenkään sitä ikinä tekisi. Ajatuskin kammotti, minkä hän oli myös myöntänyt yhdessä monista YouTube-videoistaan. Lähemmäs kymmenen vuotta hänen videonsa olivat olleet aika tavanomaisia valokuvaajan postauksia; hän oli selostanut kuvien ottamiseen liittyvää päätöksentekoprosessia, pitänyt lukuisia kuvankäsittelyn pikakursseja ja arvostellut uusia kameroita ja niiden lisävarusteita, tehden yleensä kaksi tai kolme postausta kuukaudessa. Ne hänen YouTube-videonsa, kuten Instagram-postaukset, Facebook-sivu ja nettiblogikin, olivat aina olleet suosittuja valokuvausnörttien keskuudessa ja samalla ne myös olivat kiillottaneet hänen ammatillista kilpeään.

Kolme ja puoli vuotta sitten hän kuitenkin oli hetken päähänpistosta postannut YouTube-kanavalleen videon juuri saamastaan diagnoosista, jolla ei ollut valokuvauksen kanssa mitään tekemistä. Sitä videota – sekavaa, suodattamatonta kuvausta pelosta ja epävarmuudesta, jota hän tunsu kuultuaan sairastavansa nelosvaiheen melanoomaa – ei luultavasti olisi pitänyt julkaista ensinkään. Hän oli kuvitellut yksinäisen äänensä vain heijastuvan takaisin bittiavaruuden tyhjyydestä, mutta se olikin jostain syystä huomattu. Hän ei tiennyt miksi ja miten, mutta juuri se video, hänen kaikkien postaamiensa joukosta, oli

herättänyt kiinnostusta laajemmalti, ensin pienenä purona, sitten tasaisena virtana ja lopulta katsomiskertojen tulvana, ja hänelle oli satanut kommentteja, kysymyksiä ja peukutuksia ihmisiltä, jotka eivät olleet koskaan kuulleetkaan hänestä ja hänen työstään valokuvaajana. Kokien velvollisuudekseen vastata niille, joita hänen ahdistava tilanteensa oli koskettanut, hän oli julkaissut diagnoosistaan toisen videon, josta oli tullut vielä suosittumpi. Siitä lähtien hän oli jatkanut noin kerran kuukaudessa samanaiheisten videoiden julkaisua, pääasiassa koska hänestä oli tuntunut, ettei hän voinut muutaakaan. Näiden kolmen ja puolen vuoden aikana hän oli kertonut erilaisista hoidoista ja siitä miten ne olivat vaikuttaneet, esitellen toisinaan jopa leikkausarpiaan. Hän oli puhunut sädehoidon aiheuttamista ihovaurioista ja pahoinvoinnista ja hiustenlähdestä ja pohtinut avoimesti elämän tarkoitusta. Hän oli käsitellyt kuolemanpelkoaan ja spekuloinut kuolemanjälkeisen elämän mahdollisuudella. Teemat olivat olleet vakavia, mutta ehkä torjuakseen omaa masennustaan surullisen aiheensa vuoksi hän oli tehnyt parhaansa pitääkseen videoiden sävyn mahdollisimman kepeänä. Hän oletti sen olevan osasy syy niiden suosioon, mutta mistä senkään tiesi. Varmaa oli vain se, että jotenkin, miltei vastoin tahtoaan, hänestä oli tullut oman reality-nettisarjansa tähti, jonka toivon sävyttämä lähestymistapa oli kaventunut aikaa myöten hiljalleen yhteen ainoaan vääjäämättömään lopputulokseen.

Ja – kenties ei niinkään yllättävästi – kun suuri finaali lähestyi, hänen videoidensa suosio oli suorastaan räjähtänyt YouTubessa.

Ensimmäisessä »syöpävideossa» – kuten hän niitä mielessään nimitti vastakohtana *oikeille* videoilleen – hän tuijotti kameraan vinosti hymyillen ja sanoi: »Aivan aluksi minä vihasin

sitä. Mutta vähitellen se alkoi valloittaa minua ja meistä tuli erottamattomat.»

Osoitti luultavasti huonoa makua heittää vitsiä omasta sairaudestaan, mutta koko juttu tuntui niin absurdilta. *Miksi hän?* Hän oli kolmekymmentäkuusivuotias, harrasti säännöllisesti liikuntaa ja noudatti jotakuinkin terveellistä ruokavaliota. Hänen suvussa ei ollut syöpää. Lapsuus pilvisessä Seattlessa ja nykyinen koti Manhattanilla sulki pois menneisyyden auringonpalvojana. Eikä hän elässään ollut astunut jalallaan solariumiin. Hänen sairastumisessaan ei ollut järjen hiventäkään, mutta eihän syövässä kai yleensäkään ollut mitään järkeä. Se ei valikoinut uhrejaan, se vain kohtasi hänen kaltaisensa epäonniset, ja jonkin ajan kuluttua hän oli lopulta hyväksynyt tosiasian ja myöntänyt, että oikeastaan oli parempi kysyä: *Miksi EI hän?* Ei hän ollut millään lailla erityinen; joskus tosin oli ollut aikoja, jolloin hän oli pitänyt itseään kiinnostavana tai älykkäänä tai jopa sievänä, mutta *erityinen* ei ollut koskaan käynyt mielen vieressäkään.

Saadessaan diagnoosin hän olisi voinut vannoa, että oli täysin terve. Kuukautta aiemmin hän oli ollut Condé Nastin palkkaamalla kuvausmatkalla Malediivien Vaadhoo Islandilla. Hän oli matkustanut saarelle siinä toivossa, että onnistuisi vangitsemaan kuviin rannikon bioluminesenssin, joka sai meren aallot hehkumaan tähtimerenä, niin kuin ne olisi valaistu sisältä päin. Uskomaton, aavemainen valo johtui meren kasviplanktonista, ja hän oli varannut matkaan lisäaikaa ottaakseen kuvia myös omaan käyttöönsä, mahdollisesti myytäväksi ennen pitkää galleriassaan.

Hän oli käyskennellyt lähestulkoon autiolla rannalla hotellinsa lähellä puoleksivälissä iltapäivää kamera kädessään ja

yrittänyt visioida kuvaa, jonka ottaisi illalla. Hän halusi siihen häivähdyksen rantaviivasta – kenties kivenlohkareen etualalla – taivaan, ja tietysti aallot juuri kun ne nousivat harjaansa. Kun hän oli näpsinyt yli tunnin kuvia eri kulmista ja eri paikoista rannalla, hänen ohitseen oli kävellyt pariskunta käsi kädessä. Työhönsä uppoutuneena hän oli tuskin huomannut heidän läsnäoloaan.

Muutamaa hetkeä myöhemmin, tutkaillessaan etsimen läpi vedenrajaa missä aallot murtuivat rantaan, hän oli kuullut naisen äänen takaansa. Puhujan englannissa oli ollut vahva saksalainen korostus.

»Suokaa anteeksi», nainen oli sanonut. »Huomaan, että olette syventynyt puuhaanne, ja pahoittelen keskeytystä.»

Maggie oli laskenut kameran. »Niin?»

»Tätä on hieman hankala sanoa, mutta oletteko tutkittanut tuon tumman läiskän olkapääne takaosassa?»

Maggie rypisti otsaansa ja yritti turhaan nähdä uimapukunsa olkainten välistä läiskän, josta nainen puhui. »En edes tiennyt, että siellä on sellainen...» Hän katsoa sirrity naista hämmentyneenä. »Miksi se kiinnostaa teitä?»

Nainen nyökkäsi. Hän oli viisissäkymmenissä, ja hänellä oli lyhyet harmaat hiukset. »Ehkä minun pitäisi esitellä itseni. Olen tohtori Sabine Kessel», hän sanoi. »Työskentelen ihotautilääkärinä Münchenissä. Tuo läiskä näyttää minusta poikkeavalta.»

Maggie hämmentyi. »Tarkoitatte syöpää?»

»En tiedä.» Naisen ilme oli varovainen. »Mutta teidän sijassanne tutkittaisin sen niin pian kuin mahdollista. Voihan toki olla, että se on täysin vaaraton.»

Tai se voi olla vakavaa, tohtorin ei tarvinnut lisätä.

Maggielta kesti viisi iltaa saada kuvauksista haluamansa, mutta lopulta hän oli tyytyväinen raakakuvatiedostoihin. Hän käsittelisi kuvadatan digitaalisessa jälkikäsittelyvaiheessa – nykyaikana todellinen valokuvataide syntyi lähes aina jälkikäsittelyssä – mutta hän tiesi jo, että kuvista tulisi upeita. Sitä ennen hän varasi ajan, vaikka yrittikin olla hermoilematta, Upper East Sidessa toimivalle ihotautilääkärille Snehal Khatrille neljänneksi päiväksi kaupunkiin paluunsa jälkeen.

Läikästä otettiin koepala heinäkuun alkupuolella 2016, ja myöhemmin hänet passitettiin lisäkokeisiin. Saman kuun lopulla hänelle tehtiin magneetti- ja PET-kuvaukset Memorial Sloan Kettering -sairaalassa. Tulosten tultua tohtori Khatri istutti hänet tutkimushuoneeseen ja kertoi hiljaisella ja vakavalla äänellä, että hänellä oli nelosvaiheen melanooma. Vielä samana päivänä hänet esiteltiin onkologi Leslie Brodiganille, joka vastaisi hänen hoidostaan. Näiden tapaamisten jälkeen Maggie teki internetissä omia tutkimuksiaan. Vaikka tohtori Brodigan oli sanonut, että tilastojen perusteella yksittäisen potilaan taudinkulkua oli vaikea ennustaa, Maggie ei voinut olla takertumatta numeroihin. Hän sai tietää, että nelosvaiheen melanoomaan sairastuneilla viiden vuoden eloonjäämisennuste oli alle viisitoista prosenttia.

Typertynyt ja epäuskoinen Maggie teki ensimmäisen syöpävideonsa seuraavana päivänä.

Toisella vastaanottokäynnillä tohtori Brodigan – eloisa sinisilmäinen vaaleaverikkö, joka näytti todelliselta terveyden perikuvalta – selitti juurta jaksuen uudestaan hänen tilaansa, koska järkytys oli lyönyt Maggiesta ilmat pihalle eikä hän muistanut kuin pieniä pätkiä heidän ensimmäisestä tapaamisestaan. Poh-

jimmiltaan nelosvaiheen melanooma tarkoitti sitä, että syöpä oli muodostanut etäpesäkkeitä ei vain etäisiin imusolmukkeisiin vaan myös sisäelimiin, Maggien tapauksessa sekä maksaan että vatsaan. Magneetti- ja PET-kuvauksessa syöpäkasvainten oli nähty vallanneen myös terveempiä kehonosia, kuin muurahaisarmeija joka mässäilee piknikpöydälle katetuilla eväillä.

Lyhyestä virsi kaunis: senjälkeiset kolme ja puoli vuotta olivat kuluneet kuin sumussa, kun hoitajaksot ja paremmat vaiheet olivat seuranneet toisiaan ja toivo pilkahdellut välillä synkissä ahdistuksen tunneleissa. Syöpäsolujen saastuttamat imusolmukkeet ja maksan ja vatsan etäpesäkkeet oli poistettu leikkauksella. Sitten oli seurannut rankka sädehoitajakso, joka oli muuttanut ihon paikoitellen mustaksi ja jättänyt rumia arpia leikkausarpien seuraksi. Hän oppi, että melanoomia oli erilaisia, nelosvaiheessakin, joten oli myös erilaisia hoitovaihtoehtoja. Hänen tapauksessaan hoito tarkoitti immunoterapiaa, joka tuntui tepsivän pari vuotta, kunnes ei enää tepsinytkään. Sitten viime huhtikuussa hänelle oli aloitettu kemoterapia, jota oli jatkettu kuukausien ajan, ja hän oli inhonnut lääkkeiden aiheuttamaa oloa mutta ollut varma, että niiden täytyi olla tehokkaita. Täytyihän niiden olla, hän oli järkeillyt, kun ne kerran tuntuivat tappavan kaiken muunkin hänessä. Tuohon aikaan hän oli tuskin tunnistanut itseään peilistä. Ruoka oli maistunut lähes poikkeuksetta liian kitkerältä tai liian suolaiselta, mikä oli vaikeuttanut syömistä, ja hänen jo ennestäänkin hentoisesta olemuksestaan oli lähtenyt yli kymmenen kiloa. Hänen soikionmuotoiset ruskeat silmänsä näyttivät nyt olevan syvällä kuopissa ja tuijottavan luonnottoman suurina luisevien poskipäiden yläpuolelta, ja kasvot olivat pelkkää nahkaa, joka pingottui kireänä kallon luiden päälle. Häntä palelsi jatkuvasti,

ja hän pukeutui liian lämpimässä asunnossaankin paksuihin neuleisiin. Hän oli menettänyt tummanruskeat hiuksensa viimeistä haituvaa myöten, ja nyt ne olivat alkaneet kasvaa hiljalleen takaisin läikittäin, vaaleampina kuin ennen ja hentoina kuin vauvan hapsset, joten hän oli ryhtynyt käyttämään melkein aina päähuivia tai hattua. Hänen kaulastaan oli tullut niin laiha ja hauraan näköinen, että hän peitti sen huivilla jotta ei näkisi sitä vahingossa peileistä.

Vähän yli kuukausi sitten, marraskuun alussa, hänelle oli tehty jälleen tietokonetomografia ja PET-kuvaus, ja joulukuussa hän oli tavannut taas syöpälääkärisä. Tohtori Brodigan oli ollut tavanomaista hiljaisempi, mutta hänen katseensa oli huokunut myötätuntoa. Silloin hän oli kertonut Maggieille, että vaikka yli kolme vuotta jatkuneet hoidot olivat välillä hidastaneet syövän etenemistä, se ei kuitenkaan koskaan ollut täysin pysähtynyt. Kun Maggie oli kysynyt muista saatavilla olevista hoidoista, lääkäri oli kääntänyt lempeästi keskustelun Maggieen jäljellä olevan elämän laatuun.

Se oli ollut hänen tapansa kertoa, että Maggie kuolisi.

Maggie oli avannut gallerian reilut yhdeksän vuotta sitten Trinityn kanssa, toisen taiteilijan, jonka valtavat eklektiset veistokset veivät suurimman osan tilasta. Trinityn oikea nimi oli Fred Marshburn, ja he olivat tutustuneet erään taiteilijan avajaisnäyttöksessä, tilaisuudessa jollaisiin Maggie harvoin osallistui. Trinity oli ollut silloin jo käsittämättömän suosittu ja leikitellyt pitkään ajatuksella oman gallerian avaamisesta, mutta hänellä ei ollut ollut mitään halua pyörittää paikkaa eikä liioin viettää siellä aikaansa. Koska heillä oli synkannut ja koska Maggieen valokuvat eivät millään lailla kilpailleet Trinityn

teosten kanssa, he olivat lopulta tehneet diilin. Maggie hoitaisi gallerian bisnekset ja saisi vastineeksi vaatimattoman palkan ja panna näytteille valikoiman omia töitään. Siihen aikaan hänelle oli ollut tärkempää maine – hän voisi kehua omistavansa gallerian! – kuin Trinityyn maksama palkka. Parin ensimmäisen vuoden aikana hän oli myynyt valokuvistaan vain muutaman hassun vedoksen.

Koska Maggie oli matkustanut siihen aikaan yhä paljon – keskimäärin yli sata päivää vuodessa – gallerian käytännön johtaminen oli jäänyt Luanne Sommersin harteille. Kun Maggie oli palkannut hänet, Luanne oli ollut varakas eronnut rouva, jonka lapset olivat lentäneet jo pesästä. Luannen kokemus alasta oli rajoittunut taidekeräilyharrastukseen ja tarkkaan vaistoon, jolla hän oli bongannut löydöt Neiman Marcusista. Hän pukeutui tyylikkäästi, mikä oli plussaa, oli luotettava, tunnollinen ja opinhaluinen eikä ollut moksiskaan siitä, että ansaitsi niukin naukin yli minimipalkan. Kuten Luanne itse asian ilmaisi, elatusapunsa turvin hän voisi vetäytyä viettämään ylellistä vapaaherrattaren elämää, mutta nainen saattoi kestää vain rajallisen määrän lounastapaamisia tulematta hulluksi.

Luanne oli osoittautunut synnynnäiseksi myyjäksi. Alussa Maggie oli perehdyttänyt hänet vedostensa teknisiin yksityiskohtiin, samoin jokaisen yksittäisen kuvan taustatarinaan, sillä usein ne kiinnostivat ostajia yhtä paljon kuin itse kuvatkin. Trinityyn veistokset, joissa oli käytetty sekaisin eri materiaaleja – romuttamoilta haalitun tavaran, peuransarvien, maustekurkkuja säilyketölkkien lisäksi kanvaasia, metallia, muovia, liimaa ja maalia – olivat omaperäisyydessään omiaan herättämään vilkasta keskustelua. Hän oli jo vakiinnuttanut asemansa kriitikoiden lemmikkinä, ja hänen teoksiaan meni kaupaksi tasaisesti,

päätähuimaavista hinnoista huolimatta. Galleriaa ei kuitenkaan pahemmin mainostettu eikä siellä usein esitelty vierailevia taiteilijoita, joten työ sinänsä oli ollut varsin leppoisa. Oli ollut päiviä, jolloin kävijöitä oli ollut vain kourallinen, ja he olivat saattaneet sulkea paikan vuoden kolmen viimeisen viikon ajaksi. Järjestely oli toiminut pitkään hyvin, niin Maggien, Trinityn kuin Luannenkin mielestä.

Mutta sitten oli tapahtunut kaksi asiaa, jotka muuttivat kaiken. Ensinnäkin Maggien syöpävideot olivat houkutelleet galleriaan uusia ihmisiä. Ei niitä tavanomaisia kokeneita nykytaiteen tai valokuvauksen harrastajia, vaan turisteja Tennesseeen ja Ohion tapaisista paikoista, porukkaa joka oli alkanut seurata Maggieta Instagramissa ja YouTubessa, koska tunsivat häneen yhteyttä. Osasta oli tullut hänen valokuvataiteensa todellisia ihailijoita, mutta useimmat halusivat vain tavata hänet ja ostaa muistoksi yhden hänen signeeratun vedoksensa. Puhelin oli alkanut soida taukomatta, tilauksia oli tehty umpimähkäisistä paikoista ympäri maata, ja netin kautta oli tulvinut toinen mokoma lisää. Maggiella ja Luannella oli ollut täysi työ pysyä kysynnän tahdissa, ja viime vuonna he olivat päättäneet pitää gallerian auki lomakauden ajan, koska väkeä oli lappanut sisään solkenaan. Sitten Maggie oli kuullut, että hänelle olisi pian aloitettava kemoterapia, mikä tarkoitti ettei hänestä olisi auttamaan galleriassa moneen kuukauteen. Oli ollut selvää, että heidän täytyisi palkata yksi työntekijä lisää, ja kun Maggie oli ottanut asian puheeksi Trinityn kanssa, tämä oli suostunut suoralta kädeltä. Ja kas kuinka sattui, että seuraavana päivänä galleriaan oli kävellyt sisään nuori mies nimeltä Mark Price ja pyytänyt saada puhua Maggien kanssa, ja silloin tämä onnekas tapaus oli tuntunut hänestä lähestulkoon liian hyvältä ollakseen totta.

Mark Price oli vastikään valmistunut collegesta, mutta olisi voinut käydä lukiolaisesta. Maggie oletti ensin hänen olevan taas yksi »syöpäfani», mutta oli vain osittain oikeassa. Mark myönsi tutustuneensa Maggieen töihin tämän somesuosion kautta – hän sanoi pitävänsä erityisesti Maggieen videoista – mutta hänellä oli esitellä myös ansioluettelo. Hän kertoi etsivänsä töitä, ja ajatus taidemaailmassa työskentelystä viehätti kuulemma kovasti. Sillä taiteen avulla, Mark oli lisännyt, saattoi välittää uusia ajatuksia usein tavoilla, joihin sanat eivät kyenneet.

Vaikka Maggieta epäilytti palkata töihin ihailija, hän haastatteli Markia vielä samana päivänä ja hänelle kävi selväksi, että nuori mies oli tehnyt läksynsä. Hän tiesi paljon Trinitystä ja tämän tuotannosta ja mainitsi tältä yhden installaation joka oli parasta aikaa näytteillä New Yorkin Modernin taiteen museossa, ja toisen joka oli esillä The New Schoolissa, ja vertaili niitä asiantuntevasti mutta itseään tehostamattomasti joihinkin Robert Rauschenbergin myöhäisiin teoksiin. Sen jälkeen ei tullut enää yllätyksenä, että Mark Price tunsu syvästi ja vakuuttavasti myös Maggieen oman tuotannon. Ja kuitenkin, vaikka Mark oli vastannut kaikkiin kysymyksiin enemmän kuin tyydyttävästi, Maggie oli edelleen epäilevällä kannalla; hän ei päässyt täysin selvyteen siitä, tahtoiko poika tosissaan työskennellä galleriassa vai oliko hän vain niitä, jotka halusivat todistaa Maggieen henkilökohtaista tragediaa aitiopaikalta.

Haastattelun lopuksi hän oli sanonut, etteivät he juuri sillä hetkellä hakeneet uutta työntekijää – ja vaikka se periaatteessa oli totta, prosessin aloittaminen oli vain ajan kysymys – minkä jälkeen Mark oli vain kysynyt kohteliaasti, ottaisiko Maggie siitä huolimatta vastaan hänen CV:nsä. Muistellessaan tuota tilannetta jälkeenpäin Maggie oli ajatellut, että hänet oli riisunut

aseista juuri se tapa, jolla Mark oli esittänyt pyyntönsä. *Suos-tuisitteko te siitä huolimatta ottamaan vastaan CV:ni?* Se oli kuulostanut niin vanhanaikaiselta ja muodolliselta, että häntä oli väkisinkin hymyilyttänyt, kun hän oli ojentanut kätensä dokumenttia kohti.

Myöhemmin samalla viikolla Maggie oli lähettänyt työpaik-kailmoituksen muutamille taideaiheisille rekrytointisivustoille ja soittanut useille galleristikontakteilleen ja kertonut hakevansa työntekijää. Sähköpostin saapuneet-kansio oli täyttynyt ansio-luetteloista ja tiedusteluista, ja Luanne oli tavannut kuusi tarjo-kasta sillä välin kun Maggie oli toipunut kotona, joko yökötystä tuntien tai pää vessanpytyssä ensimmäisen sytostaattitiputuk-sensa jälkeen. Ainoastaan yksi hakija oli selvinnyt ensimmäisestä haastattelusta, mutta kun hän oli jättänyt tulematta toiseen vaiheeseen, hänetkin ruksattiin yli. Turhautunut Luanne oli käynyt päivittämässä värväysprosessin sujumista Maggielle tämän kotona, sillä Maggie ei ollut moneen päivään poistunut asunnostaan. Hän oli maannut sohvalla ja siemaillut Luannen tuomaa hedelmäpirtelöä, eli niitä harvoja ruoantapaisia jotka vielä pysyivät hänen sisällään.

»Vaikea uskoa, ettei galleriaan löydy ainuttakaan pätevää työnhakijaa.» Maggie pudisteli päätään.

»Heillä ei ole kokemusta eivätkä he tiedä mitään taiteesta», Luanne puhisi.

Et sinäkään tiennyt, Maggie olisi voinut huomauttaa, mutta piti suunsa kiinni, sillä Luanne oli osoittautunut aarteeksi sekä ystävänä että työntekijänä ja ollut heille oikea lottovoitto. Läm-min ja mistään hermostumaton Luanne oli ajat sitten lakannut olemasta pelkkä työtoveri.

»Luotan arvioosi, Luanne. Aloitetaan alusta.»

Maggie Dawes oli kuudentoista, kun hän joutui muuttamaan tätinsä luo syrjäiselle saarelle Pohjois-Carolinaan. Tuulen tuivertamassa pikkukaupungissa hän tapasi komean ja vilpittömän Bryce Trickettin, ja sen jälkeen mikään ei ollut ennallaan. Tätä nykyä mestarivalokuvaaja

Maggie matkustaa ympäri maailmaa ja pyörittää menestyksestä galleriaa New Yorkissa. Hän on myös vakavasti sairas. Joulunpyhinä hän kertoo koko tarinansa nuorelle assistentilleen. Mitä kaikkea elettyyn elämään kätkeytyy, ja millaisia yllätyksiä sillä on vielä tarjota?

”Sparksin romaani muistuttaa siitä, että rakkaus – – vaikuttaa ihmisiin tavoilla, jotka ovat käsityskykymme tuolla puolen.”

– BookPage

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-49877-4